

**Rapport onderzoek informele Voedselbank Venserpolder –  
Stichting South East Stars**



## Voorwoord

Dit rapport maakt deel uit van het bredere 'Amsterdam Welzijnsdashboard' onderzoek naar welzijn en lokale economie in de Venserpolder. Binnen dit onderzoek wordt nauw samengewerkt tussen bewoners en onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam (zie link: [www.welzijnsdashboard.nl](http://www.welzijnsdashboard.nl)). Hierbij zijn 16 welzijnsvariabelen en 34 indicatoren geïdentificeerd en gemeten, wat heeft geleid tot een dashboard van het welzijn en de lokale economie in de Venserpolder. Aan de meting werkten 279 respondenten mee. Wat dit rapport en het Welzijnsdashboard-project uniek maakt, is de nadruk op een inductief, co-creatief, en bottom-up proces bij het vaststellen van relevante welzijnsaspecten. Dit dashboard vormt een menselijker economisch meetinstrument dat simpelweg gezegd: ‘meet wat er toe doet’.

Graag wil ik de bewoners van de Venserpolder, de voedselbankklanten, Gilma Laurence en Lydia Pont van stichting South East Stars, en Dr. N.R.M. Pouw bedanken voor het meedoen aan het onderzoek en het mogelijk maken van dit rapport.

Amsterdam, 24 oktober 2023

Ivan Valencia-Saez

## **Inhoudsopgave**

<b><i>Inleiding</i></b> .....	<b>4</b>
<b><i>Gegevens van de informele Voedselbank</i></b> .....	<b>5</b>
Werking van de informele Voedselbank .....	5
Bevolkingskenmerken informele voedselbankklanten (33 respondenten) .....	6
<b><i>Impact informele voedselbank op welzijnsvariabelen-en-indicatoren (33 respondenten): ..</i></b>	<b>8</b>
<b>Welzijnsresultaten</b> .....	<b>8</b>
<b>VARIABELE: FINANCIËLE GEZONDHEID</b> .....	<b>9</b>
Indicator: tevredenheid met inkomsten .....	9
<b>VARIABELE: VERBONDENHEID</b> .....	<b>10</b>
Indicator: mate eenzaamheid .....	10
Indicator: verbondenheid met buurtbewoners.....	12
<b>VARIABELE: MENTAAL WELZIJN</b> .....	<b>14</b>
Indicator: mate stress .....	14
Indicator: mate emotionele stabiliteit .....	16
<b>VARIABELE: GEZONDE LEVENSTIJL</b> .....	<b>18</b>
Indicator: mate gezond leven (voedsel en beweging) .....	18
<b>VARIABELE: VOLDOENING</b> .....	<b>19</b>
Indicator: tevredenheid met werksituatie .....	19
Indicator: tevredenheid met leven .....	20
<b><i>Algemene interpretatie en aanbevelingen</i></b> .....	<b>22</b>
<b><i>Referenties</i></b> .....	<b>26</b>
<b><i>Bijlage 1 – Vragenlijst Survey</i></b> .....	<b>26</b>
<b><i>Bijlage 2 – Focus Groep Discussie oefeningen</i></b> .....	<b>27</b>

## Inleiding

Dit rapport maakt deel uit van het grotere onderzoek 'Amsterdam Welzijnsdashboard' naar welzijn en lokale economie in de Venserpolder buurt in Amsterdam, waar bewoners samenwerken met onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam (zie link: [www.welzijnsdashboard.nl](http://www.welzijnsdashboard.nl)). Dit grotere onderzoek heeft 16 welzijnsvariabelen en 34 indicatoren geïdentificeerd en gemeten, waardoor het welzijn in Venserpolder zorgvuldig in kaart is gebracht met behulp van 279 respondenten. Kenmerkend van dit rapport en het Welzijnsdashboard-project is de nadruk op een inductief, co-creatief en bottom-up proces bij het vaststellen van de welzijnsvariabelen relevant voor het onderzoek naar inclusieve en duurzame wijkverbetering. Venserpolder is een wijk waar relatief veel mensen wonen die rond het bestaansminimum leven. Zij voorzien voor een groot deel van hun levensbehoeften in buiten de formele economie; deze wordt niet gemeten in standaard economische indicatoren en monitoren. Als gevolg hiervan is er weinig kennis over wat de behoeften en prioriteiten zijn van mensen die rond het bestaansminimum leven in Nederland in het algemeen, en in Amsterdam in het bijzonder. Door 'welzijn' breed te meten ontstaat beter zicht op die behoeften en prioriteiten die er ècht toe doen in het dagelijkse leven van deze groepen mensen. Op deze manier hopen wij het stedelijk beleid beter te informeren en in dienst te stellen van doorgaans gemarginaliseerde groepen.

Als eerste stap naar een nieuwe meting wordt in dit rapport de traditionele impactmeting van (informele) voedselbanken, die zich vaak beperkt tot het tellen van het aantal voedselpakketten en klanten, in een breder welzijnsperspectief geplaatst. Naast de traditionele indicatoren omvat deze bredere welzijnsmeting ook acht aanvullende indicatoren, waarvan de resultaten aan het einde van het rapport zullen worden geanalyseerd in vergelijking met de traditionele indicatoren. Het rapport richt zich specifiek op een groep bewoners van Venserpolder; zij die gebruik maken van de informele voedselbank opgericht door Stichting South East Stars (zie link: <https://www.stichtingses.com/>). Als reactie op de hoge voedselprijzen in Nederland zien we een groeiende toename van voedselbankklanten (Groen et al., 2022). Het rapport laat zien dat de informele voedselbank niet alleen bijdraagt aan voedselzekerheid, maar ook een bredere impact heeft op verschillende welzijnsvlakken. De informele voedselbank vervult een essentiële rol door niet alleen in de basisvoedselbehoeften te voorzien, maar ook in de fundamenteën van bestaanszekerheid voor degenen aan de basis van de samenleving. Bijvoorbeeld, rond kunnen komen, gezond voedsel kunnen consumeren, en stabiliteit hebben in levensonderhoud. Het rapport laat zien hoe het voorzien in deze basisbehoeften, die materieel, sociaal-relatieel en subjectief zijn, het dagelijks welzijn van mensen bepaalt.

## **Methodiek en Data**

Het rapport en het grotere onderzoek benaderen welzijn vanuit de 'Welzijnseconomie Lens'. Deze benadering interpreteert welzijn op een bredere manier, zoals voorgelegd door Dr. N.R.M. Pouw in haar boek 'Welzijnseconomie. Hoe en waarom de economie moet veranderen' (Pouw, 2020). Hierin wordt multidimensionaal welzijn centraal gesteld als doel van de 'economie'. Uit deze visie komt een breder scala aan indicatoren voort die materieel,

relationeel en subjectief welzijn meten. Materieel welzijn omvat tastbare basisbehoeften zoals voedsel, onderdak en inkomen. Subjectief welzijn draait om hoe mensen hun eigen welzijn beoordelen en hun ervaringen met de economische situatie in hun omgeving, wat van invloed is op hun emotionele en mentale toestand. Relationeel welzijn betreft sociale relaties, inclusie en gelijkheid, en andere gerelateerde sociale aspecten zoals ervaren 'toegang' tot overheidsdiensten en politieke participatie. Door een multidimensionale bottom-up benadering te nemen van welzijn, kan er een completer beeld van de lokale behoeften en prioriteiten van mensen worden verkregen. Zij identificeren de variabelen en indicatoren zelf, waardoor context-specifiek inzicht wordt verkregen op wijkniveau door middel van de eerder benoemde acht additionele indicatoren.

De gegevens in dit rapport bestaan uit twee afzonderlijke datasets: een initiële willekeurige steekproef van 279 buurtbewoners die representatief is voor de gehele wijk Venserpolder, en een vervolgens verzamelde doelgerichte steekproef van 33 deelnemers voor het onderzoek naar informele voedselbanken. Hierbij zijn onder andere face-to-face enquêtes (zie Bijlage 1), focusgroepen (zie Bijlage 2), interviews en participatieve observatie gebruikt. Met behulp van deze gemixte onderzoeksmethodieken (kwalitatief en kwantitatief) krijgen de verhalen en ervaringen van voedselbankklanten cijfermatige ondersteuning, wat een verdiepend inzicht geeft. De kwantitatieve gegevens komen voort uit zelfevaluaties van voedselbankklanten door middel van de face-to-face enquêtes. Zij hebben zelf hun welzijnsindicatoren beoordeeld door vragen te beantwoorden gerelateerd aan hun welzijn, zowel in een situatie met als zonder beschikking tot de informele voedselbank. De verstrekte percentages in de kwalitatieve analyse zijn gebaseerd op de frequentie van hoofdredenen benoemd door de respondenten.

Door zowel kwantitatieve als kwalitatieve methoden te hanteren, verbindt dit rapport verhalen met numerieke inzichten, en biedt het een holistisch begrip van hoe informele voedselbanken bijdragen aan het welzijn van degenen die zij bedienen.

### Gegevens van de informele Voedselbank

De data in dit rapport bestaat uit de demografische kenmerken van de voedselbankklanten en de resulterende impact op hun welzijn. Door de bevolkingskenmerken te onderzoeken en te analyseren in relatie tot de welzijnsresultaten, en de resultaten te vergelijken met de steekproef van 279 buurtbewoners, streeft dit rapport ernaar om een compleet beeld te schetsen van de voedselbankklanten en het effect van de informele voedselbank op hun welzijn.

### **Werking van de informele Voedselbank**

Naast het onderzoeken van de demografische kenmerken van de voedselbankklanten en hun welzijnsresultaten, is het belangrijk om dieper in te gaan op de operationele aspecten van de informele voedselbank zelf. Deze informatie biedt inzicht in de schaal en effectiviteit van de

inspanningen van de informele voedselbank om voedselonzekerheid binnen de Venserpolder-gemeenschap aan te pakken.

*Aantal Geholpen Klanten:*

De informele voedselbank speelt een essentiële rol in de ondersteuning van individuen en gezinnen in de Venserpolder-gemeenschap. Tot op heden heeft de informele voedselbank haar diensten uitgebreid naar 85 klanten, waarbij het oorspronkelijke aantal van 150 klanten is afgenomen vanwege verminderde aanbod en het wegvallen van een leverancier. Deze gegevens benadrukken het belang van de informele voedselbank voor de gemeenschap.

*Frequentie van Voedselpakketdistributie:*

De voedselzakken worden wekelijks uitgedeeld, wat zorgt voor een consistente bron van voeding voor de begunstigden. De toewijding van de informele voedselbank aan wekelijkse distributie laat zien dat ze zich inzet voor het verminderen van voedselonzekerheid.

*Aantal Verstrekte Voedselpakketten:*

Gedurende 3 jaar en 6 maanden (sinds Mei 2020) heeft de informele voedselbank in totaal 53.000 voedselzakken aan haar klanten verstrekt. Deze voedselzakken bevatten essentiële items die bijdragen aan het voedingswelzijn van de ontvangers.

*Samenstelling van Voedselpakketten:*

Elke voedselzak bevat een verscheidenheid aan voedingsmiddelen, waaronder fruit, groenten, vlees/vis, en houdbare levensmiddelen zoals melk, meel, pasta, rijst, en olie. Deze zorgvuldig samengestelde inhoud biedt een evenwichtig en voedzaam dieet voor diverse individuen en gezinnen om aan hun dieetbehoeften te voldoen.

*Vrijwilligers:*

In totaal zijn er 25 vrijwilligers actief bij de informele voedselbank in de Venserpolder.

<b>Samengevat: werking van de informele voedselbank</b>	
<i>Aantal Geholpen Klanten</i>	85 klanten per ronde, voorheen 150
<i>Frequentie van Voedselpakketdistributie</i>	Wekelijks
<i>Aantal Verstrekte Voedselpakketten</i>	53.000 pakketten verstrekt in 3 jaar en 6 maanden
<i>Samenstelling van Voedselpakketten</i>	Fruit, groenten, vlees/vis, en houdbare levensmiddelen zoals melk, meel, pasta, rijst, en olie
<i>Vrijwilligers</i>	25 vrijwilligers in totaal

Tabel 1: werking van de informele voedselbank

### Bevolkingskenmerken informele voedselbankklanten (33 respondenten)

Dit rapport geeft een demografisch overzicht van klanten bij de informele voedselbank in Venserpolder, inclusief leeftijd, geslacht, werkstatus, opleidingsachtergrond, etnische identiteit, residentietijd, gezinsgrootte, en meer. Het belicht de diverse achtergronden van mensen die steun zoeken bij de informele voedselbank en biedt context voor het begrijpen van daaropvolgende welzijnsresultaten.

Opmerkelijk is dat een aanzienlijk percentage van de klanten boven de 65 jaar is (36,4%). Daarnaast blijkt dat de meerderheid van de klanten vrouw is (81,8%). Bovendien heeft geen van de klanten een fulltimebaan; het overgrote deel is werkloos (75,8%). Daarnaast hebben bijna alle klanten een migratieachtergrond buiten Europa (78,8%), en woont het merendeel al langer dan 8 jaar in de Venserpolder buurt (66,6%)

Leeftijd	
12 – 20 jaar	6.1%
21 – 40 jaar	33.3%
41 – 65 jaar	24.2%
65+ jaar	36.4%

Geslacht	
Man	18.2%
Vrouw	81.8%

Baan status	
Fulltime baan	0%
Parttime baan	9.1%
Meerde banen	3.0%
Vrijwilligerswerk	6.1%
Werkzoekende	6.1%
Werkloos	75.8%

Opleidingsniveau	
Basisonderwijs	39.4%
Cursus of training	15.2%
Havo, Vwo	18.2%
Hbo-, wo-bachelor	21.2%
Master	0%
Weet niet of onbekend	6.1%

Etniciteit: zelfidentificatie	
Nederlandse achtergrond	21.2%
Europese migratieachtergrond	18.2%
Niet-Europese migratieachtergrond	60.6%

Etniciteit: afkomst ouders	
Nederlandse achtergrond	6.0%* (6.06)
Europese migratieachtergrond	15.2%
Niet-Europese migratieachtergrond	78.8%

Aantal jaar wonend in Venserpolder	
1 week – 2 jaar	6.1%
3 – 5 jaar	9.1%
6 – 8 jaar	18.2%
Meer dan 8 jaar	66.6%

Aantal kinderen: huishoudens met inwonende kinderen (8 respondenten)	
1 kind	12.5%
2 kinderen	62.5%
3 kinderen	25.0%

Gemiddeld aantal kinderen = 2.13

Aantal kinderen: alle huishoudens (28 respondenten)	
1 kind	28.6%
2 kinderen	32.1%
3 kinderen	10.7%
4 kinderen	7.1%
5 kinderen	10.7%
6 kinderen	3.6%
7 kinderen	0.0%
8 kinderen	3.6%
9 kinderen	3.6%

Gemiddeld aantal kinderen = 2.8

## Impact informele voedselbank op welzijnsvariabelen-en-indicatoren (33 respondenten):

### **Welzijnsresultaten**

In dit gedeelte van het rapport wordt de een overgang naar de kern van de analyse gemaakt, waarbij de impact van deelname aan de informele voedselbank (33 respondenten) op verschillende dimensies van welzijn gekeurd wordt. Met behulp van zowel kwantitatieve metingen als kwalitatieve inzichten worden diverse welzijnsvariabelen onderzocht, zoals financiële gezondheid, sociale verbondenheid, mentaal welzijn, gezonde levensstijlpraktijken en algehele levensvoldoening.

#### *Instructies aflezen van de resultaten*

Ten eerste kunt u de numerieke impact van de informele voedselbank op hun klanten met betrekking tot de specifieke indicator bekijken. Deze impact wordt zowel weergegeven in de bovenstaande tabel "**In cijfers**" als in het bijbehorende histogram aan de rechterkant. Op deze manier kunt u in één oogopslag zowel het numerieke verschil als de visuele weergave ervan zien. Op de schaal van 1 tot 10 betekent een hoge score dat iets gunstig is, terwijl een lage score op minder gunstige resultaten wijst. Dit geldt voor alle indicatoren.

Het is van belang om bij de numerieke beschouwing rekening te houden met de "**Gemiddelde Welzijnsdashboard (WD) score in Venserpolder.**" Deze WD-score geeft aan wat de indicator score is in de Venserpolder in het algemeen op basis van de willekeurige steekproef van de gehele bevolking (279 respondenten), wat als referentiepunt geldt. De cijfers die hiermee verband houden, hebben betrekking op de gehele bevolking van Venserpolder, niet alleen op de klanten van de informele voedselbank. Ook deze score wordt zowel numeriek als visueel weergegeven onder de "In Cijfers"-tabel en in het histogram. Dit stelt u in staat om de welzijnsscores te vergelijken tussen de klanten van de informele voedselbank en de algemene bevolking in Venserpolder.

Ten tweede kunt u de belangrijkste redenen voor het numerieke verschil in de tabel "**Hoofdredeenen voor het numerieke verschil**" bekijken. Hier worden de voornaamste redenen vermeld, samen met de frequentie waarmee elke reden wordt genoemd. Dit voegt een kwalitatieve dimensie toe aan het kwantitatieve verschil.

Ten derde kunt u de **interpretatie** van zowel het numerieke verschil als de kwalitatieve redenen daarvoor hieronder lezen. Deze interpretatie beoogt u een diepgaander inzicht te bieden in hoe de informele voedselbank van invloed is op de specifieke indicatoren. In deze interpretatie worden citaten van klanten van de informele voedselbank gebruikt en worden nuances verder uitgewerkt om een volledige, indicator-specifieke analyse te bieden.



## VARIABELE: FINANCIËLE GEZONDHEID

Indicator: tevredenheid met inkomsten

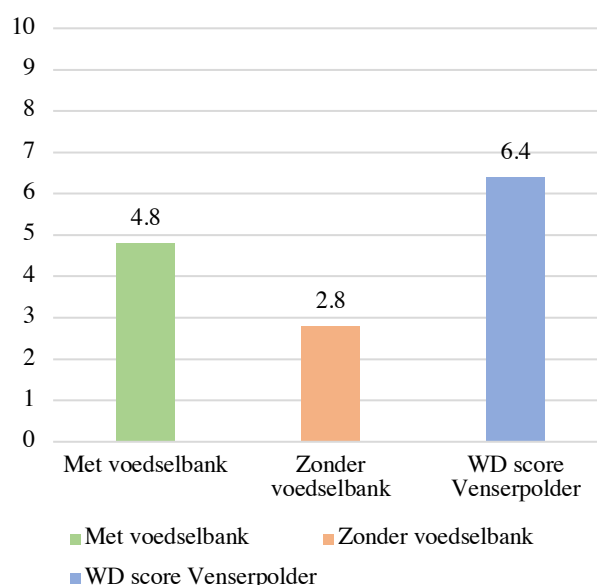
In cijfers: tevredenheid met inkomsten	
Met voedselbank	4.8
Zonder voedselbank	2.8
<b>Vershil</b>	<b>+2.0</b>

\*Schaal: 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed).

**Gemiddelde Welzijnsdashboard (WD) score in Venserpolder = 6.4 (250 respondenten)**

Hoofdredenen voor het numerieke verschil (uitgedrukt in frequentie): tevredenheid met inkomsten (27 respondenten)	
Meer vrij besteedbaar inkomen	21
Meer voedselzekerheid*	5
Meer ruimte voor zelfontwikkeling	1

Tevredenheid met inkomsten (schaal 1 - 10)



Klanten van de informele voedselbank rapporteren een aanzienlijk hogere tevredenheid met hun inkomsten, met een score van 4.8, in vergelijking met situatie zonder voedselbank, waar een score van 2.8 is aangeven. Dit vertaalt zich in een opvallend verschil van +2.0.

Kwalitatieve analyse toont aan dat de informele voedselbank niet alleen de basisvoedselbehoeften vervult, maar ook leidt tot een verhoogd beschikbaar inkomen voor 63.6% van de respondenten en verbeterde voedselzekerheid voor 15.2% van de deelnemers. Bovendien verlicht de informele voedselbank financiële zorgen tijdens periodes van prijsinflatie. Opmerkelijk is dat deelname aan de informele voedselbank de kans bood voor persoonlijke ontwikkeling, zoals een van de respondenten het verwoordde:

*'Ik moest het geld dat ik aan voedsel uitgaf, gebruiken om mijn rekeningen te betalen. Toen ik hoorde dat de voedselbank zou verdwijnen, voelde ik meteen financiële stress. Met de voedselbank kun je tenminste een beetje plannen. De extra's die je hebt, geven je wat ademruimte, je kunt wat geld aan rekeningen besteden. Emotioneel gezien ga je eraan als het er niet meer is, het is puur overleven'.*

Hier wordt het gebruik van de informele voedselbank gerelateerd aan minder financiële zorgen, zich emotioneel beter bestendig voelen, en de mogelijkheid kunnen hebben om als persoon te ontwikkelen.

## VARIABELE: VERBONDENHEID

Indicator: mate eenzaamheid

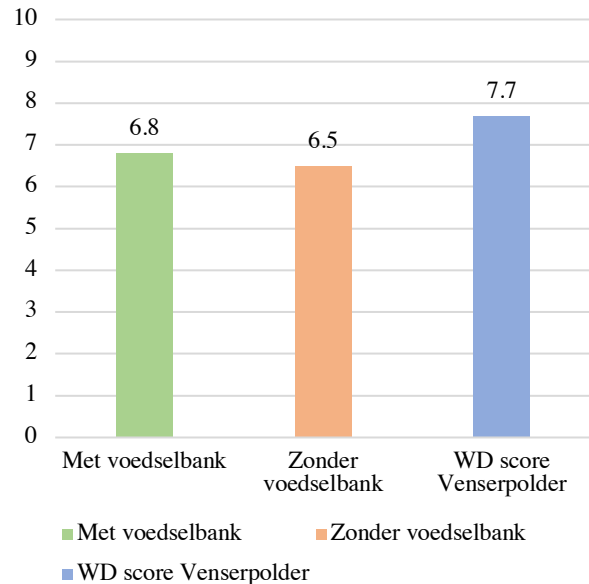
In cijfers: lage mate eenzaamheid	
Met voedselbank	6.8
Zonder voedselbank	6.5
Vershil	+0.3

\*Schaal: 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed).

Gemiddelde Welzijnsdashboard score in Venserpolder = 7.7 (247 respondenten)

Hoofdredenen voor het numerieke verschil (uitgedrukt in frequentie): mate eenzaamheid (20 respondenten)	
Sociale Verbinding en Gemeenschapsgevoel	6
Verminderde Schaamte en Beschikbare Hulp	3
Geen verschil in eenzaamheid	11*

Mate eenzaamheid (schaal 1 - 10)



Klanten van de informele voedselbank melden een gemiddelde eenzaamheid van 6.8, wat betekent dat zij een lagere mate van eenzaamheid ervaren in vergelijking met de situatie zonder voedselbank (6.5 gemiddeld). Er is dus een bescheiden verschil van +0.3 in eenzaamheid ten gunste van voedselbankklanten.

Kwalitatieve analyse van de reacties met betrekking tot eenzaamheid onthult dat verschillende factoren verband houden met dit gevoel. Sociale verbinding en gemeenschapsgevoel worden benadrukt door 18.2% van alle respondenten, waarbij de informele voedselbank lijkt bij te dragen aan een verminderd gevoel van eenzaamheid. Respondenten beschrijven de informele voedselbank als een plek waar ze:

*"Hun ei kwijt kunnen," "gewoon een gesprekje kunnen voeren en hun hart kunnen luchten".*

Dit benadrukt de waarde van de informele voedselbank als een sociale gemeenschap waarin deelnemers niet alleen voedsel ontvangen, maar ook emotionele ondersteuning en de kans om met elkaar te groeien. Voor 9.1% van alle respondenten heeft de informele voedselbank bijgedragen aan het verminderen van schaamte en het vergroten van de beschikbare hulpbronnen, wat mogelijk een positieve invloed heeft op hun eenzaamheidsgevoelens.

Opvallend is dat 33.3% van alle respondenten geen verschil opmerkten in hun eenzaamheidssituatie als gevolg van de informele voedselbank. Het is interessant op te merken dat de meeste van deze respondenten aangaven dat familie nog steeds een belangrijk sociaal contact voor hen vormt, ongeacht de aanwezigheid van een informele voedselbank

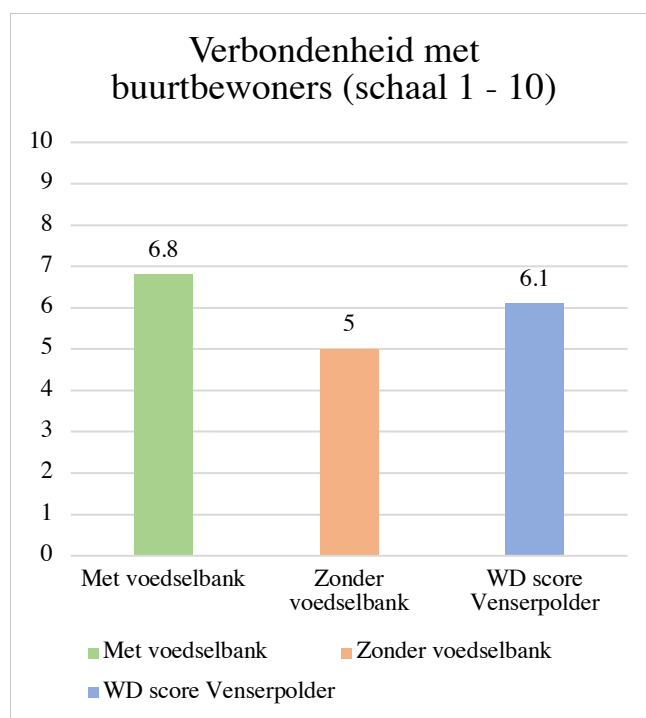
## Indicator: verbondenheid met buurtbewoners

In cijfers: verbondenheid met buurtbewoners	
Met voedselbank	6.8
Zonder voedselbank	5.0
<b>Vershil</b>	<b>+1.8</b>

\*Schaal: 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed).

**Gemiddelde Welzijnsdashboard score in Venserpolder = 6.1 (247 respondenten)**

Hoofdredenen voor het numerieke verschil (uitgedrukt in frequentie): verbondenheid met buurtbewoners (22 respondenten)	
Sociale Verbinding en Gemeenschapsgevoel	12
Geen verschil in verbondenheid met buurtbewoners	8
Hoop en Ondersteuning	2



Klanten van de informele voedselbank ervaren een aanzienlijk hogere verbondenheid met hun buurtbewoners, met een gemiddelde score van 6.8, in vergelijking met hun situatie zonder voedselbank, waar ze een gemiddelde score van 5.0 aangeven. Dit resulteert in een opvallend verschil van +1.80 in buurtverbondenheid ten gunste van voedselbankklanten.

Deze bevindingen sluiten aan bij de eerder besproken indicator van eenzaamheid, waaruit bleek dat voedselbankklanten vaak een verhoogd gevoel van sociale verbinding en gemeenschapsgevoel ervaren. Een kwalitatieve analyse van de reacties van 22 respondenten met betrekking tot hun verbondenheid met buurtbewoners onthult interessante bevindingen. Voor 36.4% van alle respondenten benadrukt de informele voedselbank het sociale verband en gemeenschapsgevoel in hun buurt, wat suggereert dat de informele voedselbank bijdraagt aan het versterken van deze relaties. 6.1% van alle respondenten benadrukken dat de informele voedselbank een bron van hoop en ondersteuning biedt in hun buurt. De informele voedselbank wordt gezien als een bron van hoop en een manier om onder de mensen te zijn, wat hun welzijn ten goede komt. Zoals een respondent opmerkte:

*"Je bent onder de mensen, het geeft hoop en je bent blij met de boodschappen."*

Het is echter belangrijk op te merken dat 24.3% van alle respondenten geen verschil opmerkten in hun verbondenheid met buurtbewoners als gevolg van de informele voedselbank. Deze bevindingen ondersteunen de rol van de informele voedselbank bij het

versterken van sociale banden en gemeenschapsgevoel in sommige gevallen, maar suggereren ook dat dit effect niet voor iedereen even sterk is.

## VARIABELE: MENTAAL WELZIJN

Indicator: mate stress

In cijfers: mate stress	
Met voedselbank	5.6
Zonder voedselbank	4.6
<b>Vershil</b>	<b>+1.0</b>

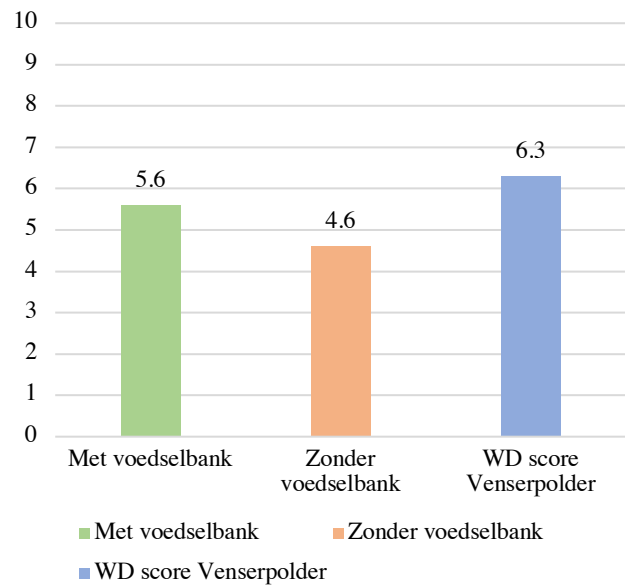
\*Schaal: 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed). Ter

verduidelijking: een lage score geeft aan dat er veel stress is, een hoge score geeft aan dat er weinig stress is.

**Gemiddelde Welzijnsdashboard score in Venserpolder = 6.3 (247 respondenten)**

Hoofdredenen voor het numerieke verschil (uitgedrukt in frequentie): mate stress (20 respondenten)	
Zorg voor gezin en kinderen	6
Financiële Opluchting en Stabiliteit	5
Voedselzekerheid en Toegang tot Benodigdheden	5
Sociale Interactie en Emotionele Ondersteuning	2
Geen verschil in mate stress	3

Mate stress  
(schaal 1 - 10)



Klanten van de informele voedselbank rapporteren lagere stressniveaus met een gemiddelde score van 4.6, in vergelijking met hun situatie zonder voedselbank, waar ze een gemiddelde score van 5.6 aangeven. Dit vertaalt zich in een verschil van +1.0 in stressniveaus ten gunste van voedselbankklanten.

De kwalitatieve analyse van de reacties van 20 respondenten werpt licht op de complexiteit van stress bij voedselbankklanten. Voor 18.2% van de respondenten biedt de informele voedselbank juist verlichting van stress. Ze geven aan dat de informele voedselbank hen in staat stelt om adequaat voor hun gezin en kinderen te zorgen. Zonder de informele voedselbank zouden ze minder goed in staat zijn om voor hun familie te zorgen, wat tot meer stress zou leiden. Op een vergelijkbare manier ervaren 15.2% van alle respondenten financiële opluchting en stabiliteit door de informele voedselbank. De hulp van de informele voedselbank vermindert de financiële druk en zorgt voor een zekere mate van stabiliteit, wat hun stressniveaus kan verlagen. Voor nog eens 15.2% van alle respondenten biedt de informele voedselbank voedselzekerheid en gemakkelijke toegang tot basisbenodigdheden,

wat hun stressniveaus verlaagt. Zo gaf een respondent aan dat de informele voedselbank helpt omdat de winkels te duur zijn, waarmee wordt bedoeld dat de informele voedselbank helpt om voedsel betaalbaar te houden. Een aantal respondenten benadrukken het sociale aspect van de informele voedselbank als een bron van emotionele steun en sociale interactie, wat kan helpen bij het verminderen van stress.

Het is interessant op te merken dat 9.1% van alle respondenten geen verschil ervaren in hun stressniveaus als gevolg van de voedselbank. Dit geeft aan dat de impact van de informele voedselbank op stressniveaus individueel kan variëren, afhankelijk van persoonlijke omstandigheden en percepties.

## Indicator: mate emotionele stabiliteit

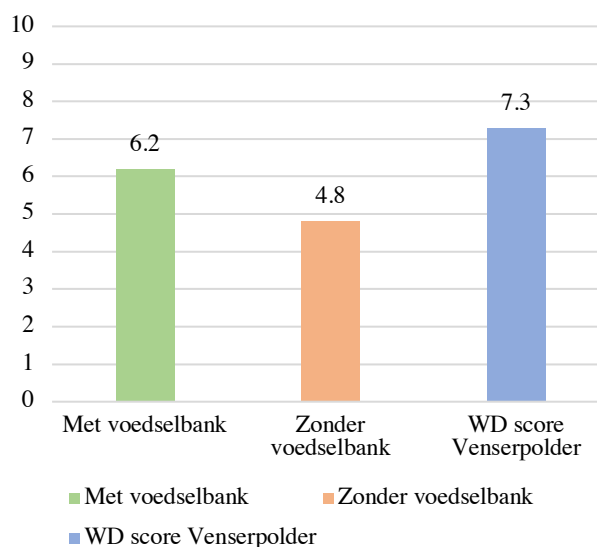
In cijfers: mate emotionele stabiliteit	
Met voedselbank	6.2
Zonder voedselbank	4.8
<b>Vershil</b>	<b>+1.4</b>

\*Schaal: 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed).

**Gemiddelde Welzijnsdashboard score in Venserpolder = 7.3 (245 respondenten)**

Hoofdredenen voor het numerieke verschil (uitgedrukt in frequentie): mate emotionele stabiliteit (20 respondenten)	
Financiële Stabiliteit: minder zorgen	7
Structuur en emotionele stabiliteit	5
Stabiliteit in Voedselvoorziening en Eten	5
Sociale Interactie en Ontmoetingen	3

## Mate eenzaamheid (schaal 1 - 10)



Klanten van de informele voedselbank ervaren een aanzienlijk hogere mate van emotionele stabiliteit, met een gemiddelde score van 6.2, in vergelijking met hun zelfbeoordeling zonder informele voedselbank, waar ze een gemiddelde score van 4.8 aangeven. Dit resulteert in een opvallend verschil van +1.4 in emotionele stabiliteit ten gunste van voedselbankklanten.

De kwalitatieve analyse van de reacties van 20 respondenten onthult verschillende factoren die bijdragen aan deze verhoogde emotionele stabiliteit bij informele voedselbankklanten.

Zoals een respondent opmerkte:

*"Het draagt bij (mijn emotionele stabiliteit) en het geeft rust. Je weet dat je altijd kan komen. Je mentaliteit wordt sterker, en je kracht om dingen te overleven. Je krijgt ook meer zekerheid waardoor je mentaal gaat ontwikkelen omdat je een zorg minder hebt."*

Voor 21.2% van alle respondenten betekent de informele voedselbank een verbeterde financiële stabiliteit en minder kopzorgen. Ze beschrijven hoe de ondersteuning van de informele voedselbank hen in staat stelt om de eindjes aan elkaar te knopen, wat hun emotionele welzijn positief beïnvloedt. Daarnaast benadrukken 15.2% van alle respondenten



de rol van de informele voedselbank bij het bieden van structuur en emotionele stabiliteit in hun leven. De regelmaat van het ontvangen van voedselhulp geeft hun een gevoel van zekerheid en stabiliteit in tijden van financiële moeilijkheden.

Voor nog eens 15.2% van alle respondenten biedt de informele voedselbank stabiliteit in hun voedselvoorziening en de zekerheid van een maaltijd, wat bijdraagt aan hun emotionele welzijn. Ze voelen zich minder bezorgd over waar hun volgende maaltijd vandaan zal komen. Bovendien wijzen 9.1% van alle respondenten op het sociale aspect van de informele voedselbank als een bron van positieve emoties en ontmoetingen, wat kan bijdragen aan hun emotionele stabiliteit.

Deze bevindingen benadrukken de waarde van (informele) voedselbanken, niet alleen als een bron van voedselhulp, maar ook als een middel om de emotionele stabiliteit van mensen te ondersteunen in tijden van financiële uitdagingen.

## VARIABELE: GEZONDE LEVENSTIJL

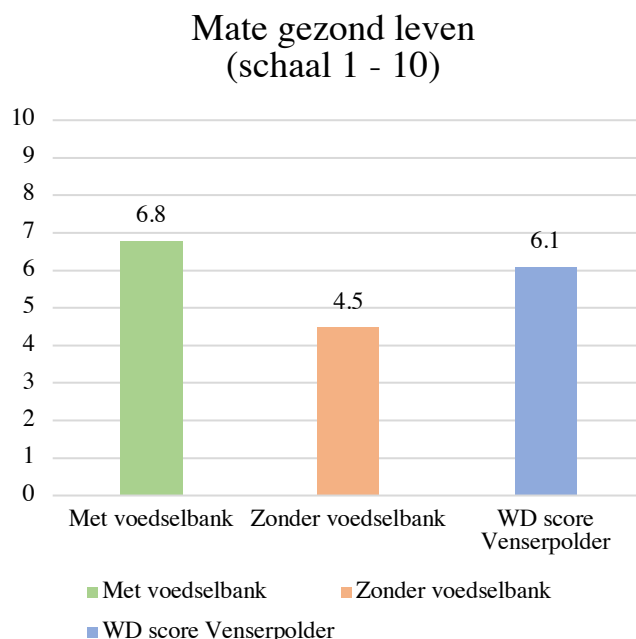
Indicator: mate gezond leven (voedsel en beweging)

In cijfers: mate gezond leven	
Met voedselbank	6.8
Zonder voedselbank	4.5
<b>Vershil</b>	<b>+2.3</b>

\*Schaal: 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed).

**Gemiddelde Welzijnsdashboard score in Venserpolder = 6.1 (245 respondenten)**

Hoofdredenen voor het numerieke verschil (uitgedrukt in frequentie): mate gezond leven (24 respondenten)	
Gezondere Voeding en Levensstijl	16
Verbeterde Financiële Situatie en Gezonde Keuzes	4
Stabiliteit en Positieve Ondersteuning	3
Geen Verandering in Gezondheid	1



Klanten van de informele voedselbank rapporteren aanzienlijk hogere scores met betrekking tot hun mate van gezond leven, met een gemiddelde score van 6.8, vergeleken met de situatie zonder informele voedselbank, waar ze een gemiddelde score van 4.5 aangeven. Dit resulteert in een opvallend verschil van +2.3 in gezond leven ten gunste van voedselbankklanten.

Kwalitatieve analyse van de reacties van 24 respondenten onthult diverse factoren die bijdragen aan een gezondere levensstijl bij voedselbankklanten. Voor 48.5% van alle respondenten betekent de informele voedselbank toegang tot gezondere voeding, vooral verse groenten en fruit, en levensstijlverbeteringen, waarbij voedzamere maaltijden en gezondere keuzes hun welzijn en gezondheid bevorderen. Voor 12.1% van alle respondenten heeft de informele voedselbank ook geholpen bij een betere financiële situatie en gezondere dieetkeuzes. Bovendien ervaren 9.1% van alle respondenten dat de informele voedselbank stabiliteit biedt en positieve ondersteuning biedt in de mate waarop gezond geleefd kan worden.

Deze bevindingen benadrukken de belangrijke rol van (informele) voedselbanken bij het ondersteunen van gezonde levensstijlkeuzes en het verbeteren van de algehele gezondheid van mensen, vooral in tijden van financiële uitdagingen.

## VARIABELE: VOLDOENING

Indicator: tevredenheid met werksituatie

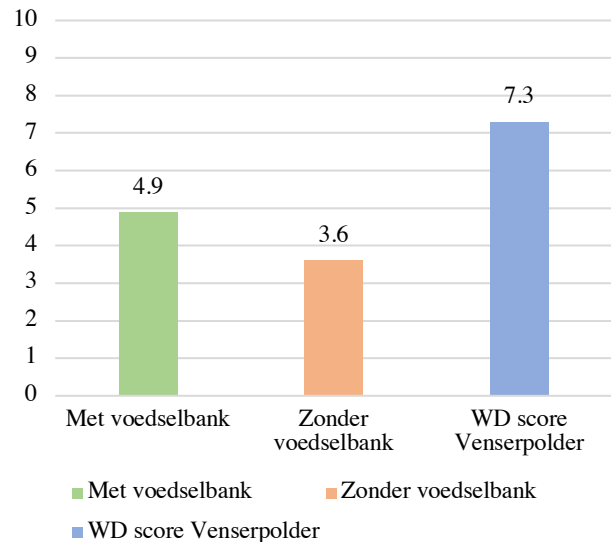
In cijfers: tevredenheid met werksituatie	
Met voedselbank	4.9
Zonder voedselbank	3.6
<b>Vershil</b>	<b>+1.3</b>

\*Schaal: 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed).

**Gemiddelde Welzijnsdashboard score in Venserpolder = 7.3 (245 respondenten)**

Hoofdredenen voor het numerieke verschil (uitgedrukt in frequentie): tevredenheid met werksituatie (12 respondenten)	
Verbetering van Werktevredenheid en Voedselzekerheid door Voedselbankondersteuning	12

Tevredenheid met werksituatie (schaal 1- 10)



Klanten van de informele voedselbank melden een hogere tevredenheid met betrekking tot hun werksituatie, met een gemiddelde score van 4.9, vergeleken met de situatie zonder informele voedselbank, waar ze een gemiddelde score van 3.6 aangeven. Dit resulteert in een opvallend verschil van +1.3 in werktevredenheid ten gunste van voedselbankklanten.

Kwalitatieve analyse van de reacties van 36.4% van alle respondenten onthult diverse factoren die bijdragen aan tevredenheid met de werksituatie onder voedselbankklanten. Voor een aantal respondenten bevonden ze zich zonder werk en hadden mogelijk te maken (gehad) met ziekte, waardoor hun situatie zonder de informele voedselbank als ondraaglijk werd ervaren. Een opmerkelijk probleem dat enkele respondenten benoemden, was het gebrek aan financiële middelen om goed voedsel te kunnen kopen. Een gepensioneerde oudere man deelde zijn zorg dat zonder de (informele) voedselbank, zijn inkomen zo laag zou zijn dat hij zichzelf zou moeten beperken tot brood en water als voedselbronnen.

Een interessant punt is dat voor enkele respondenten, het hebben van deeltijd werk in combinatie met de steun van de informele voedselbank hen in staat stelt om andere kosten te dekken, zoals vervoer (bijvoorbeeld het openbaar vervoer). Dit voorbeeld is van belang omdat het de rol van (informele) voedselbanken in termen van arbeidsmobiliteit benadrukt.

Deze bevindingen laten zien dat informele voedselbanken niet alleen van invloed zijn op de voedselzekerheid, maar ook op andere aspecten van het leven van mensen, zoals hun tevredenheid met werk en hun algemene welzijn. Ze illustreren de complexe relatie tussen deze factoren en benadrukken het belang van (informele) voedselbanken bij het ondersteunen van mensen in kwetsbare situaties.

### Indicator: tevredenheid met leven

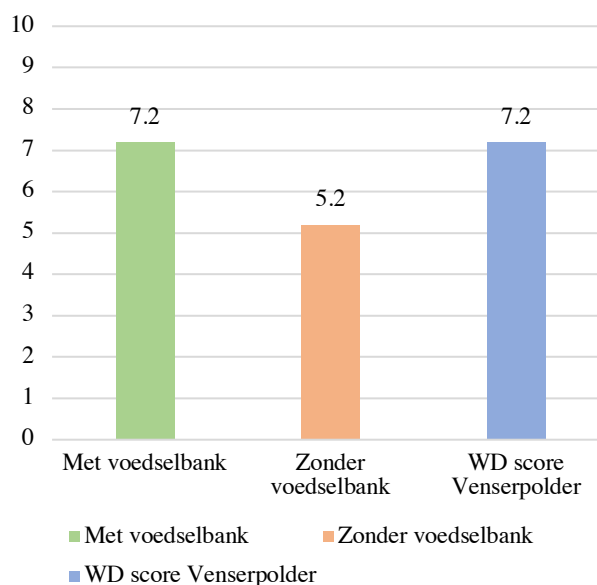
In cijfers: tevredenheid met leven	
Met voedselbank	7.2
Zonder voedselbank	5.2
<b>Vershil</b>	<b>+2.0</b>

\*Schaal: 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed).

### Gemiddelde Welzijnsdashboard score in Venserpolder = 7.2 (245 respondenten)

Hoofdredeken voor het numerieke verschil (uitgedrukt in frequentie): tevredenheid met leven (19 respondenten)	
Financiële Opluchting en Verbeterde Vrijheid	9
Voedselonzeekerheid: Toenemende Stress en Verminderde Hulp bij Wegvallen Voedselbank	5
Sociale Interactie en Emotioneel Welzijn	4
Meer schaamte	1

### Tevredenheid met leven (schaal 1 - 10)



Klanten van de informele voedselbank melden aanzienlijk hogere niveaus van tevredenheid met hun leven, met een gemiddelde score van 7.2, in vergelijking met hun situatie zonder informele voedselbank, waar ze een gemiddelde score van 5.2 aangeven. Dit vertaalt zich in een opvallend verschil van +2.0 in tevredenheid met het leven ten gunste van voedselbankklanten.

De kwalitatieve analyse van de reacties van deelnemers onthult diverse factoren die bijdragen aan de hogere tevredenheid met het leven onder voedselbankklanten. Voor 27.3% van alle respondenten betekent de informele voedselbank financiële opluchting en verbeterde vrijheid. Ze ervaren minder stress door de hulp van de informele voedselbank en voelen zich vrijer om keuzes te maken in hun leven. Dit wordt weerspiegeld in de reacties waarin wordt vermeld dat de informele voedselbank "ruimte maakt voor andere dingen." Voor 15.2% van alle respondenten gaat het om voedselonzeekerheid, wat leidt tot toenemende stress en verminderde hulp bij het wegvallen van de informele voedselbank. Deze respondenten benadrukken hoe de informele voedselbank een essentiële bron van zekerheid is en dat het wegvallen ervan hun welzijn negatief beïnvloedt.

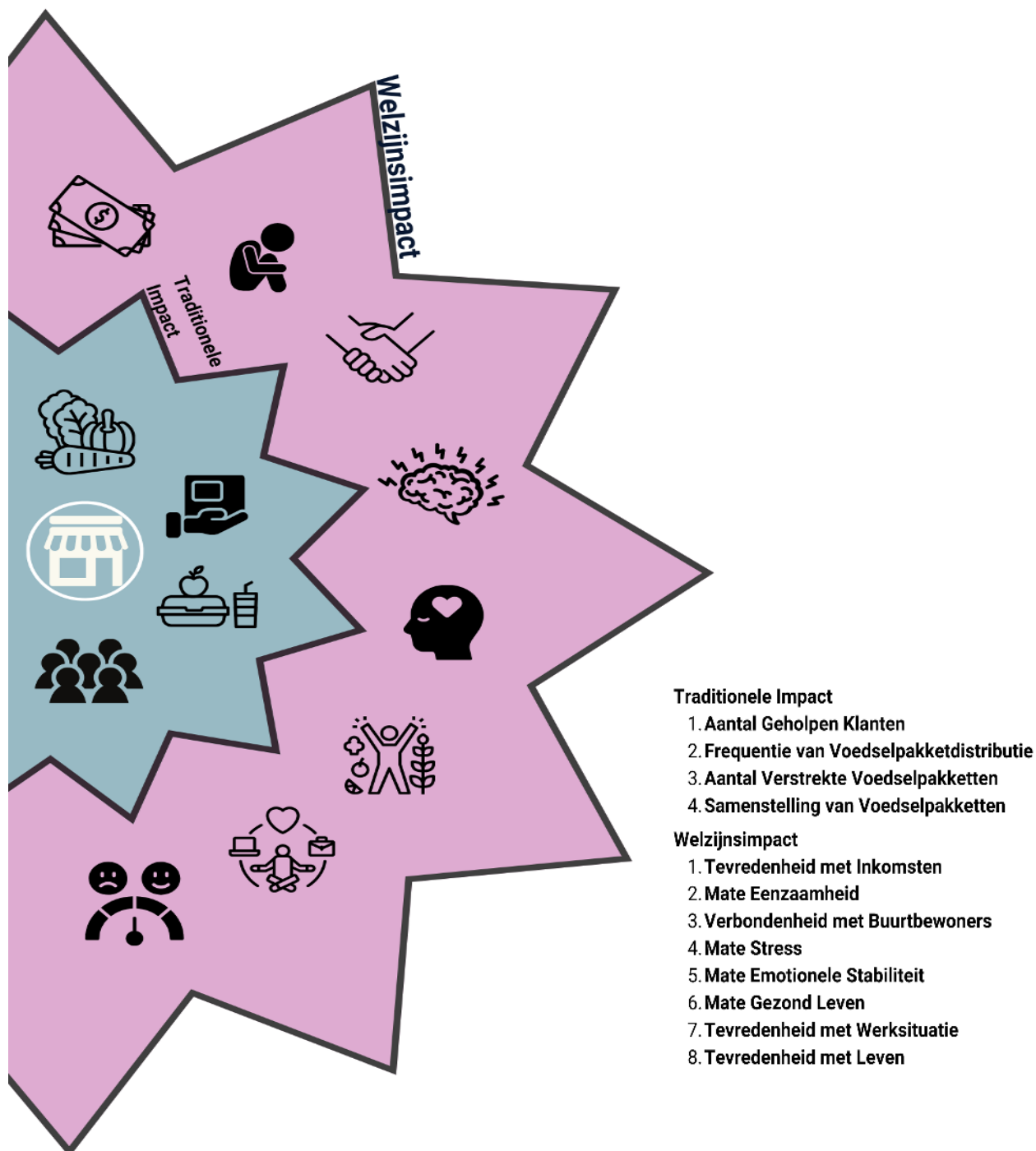
Daarnaast ervaren 12.2% van alle respondenten positieve effecten op hun sociale interactie en emotioneel welzijn. De informele voedselbank werkt als een sociale ontmoetingsplek en biedt emotionele steun, wat bijdraagt aan hun tevredenheid met het leven.

Opmerkelijk is dat een respondent opmerkte dat de (informele) voedselbank ook tot meer schaamte leidt. Dit geeft aan dat ondanks de positieve aspecten van de voedselbank, sommige klanten nog steeds te maken hebben met gevoelens van schaamte dat mogelijk een drempel kan zijn voor bepaalde groepen in gebruik maken van de (informele) voedselbank

Al met al wijzen deze bevindingen op de brede impact van voedselbanken op het leven van mensen, variërend van financiële opluchting en vrijheid tot het verminderen van voedselonzekerheid en het bevorderen van sociaal en emotioneel welzijn. De complexiteit van deze ervaringen benadrukt de waarde van informele voedselbanken in het ondersteunen van mensen in kwetsbare situaties en het verbeteren van hun tevredenheid met het leven.

## Algemene interpretatie en aanbevelingen

Traditionele rapportage van de impact van Voedselbanken gebeurt in Nederland met behulp van cijfers over aantal voedselpakketten, frequentie van distributie van voedselpakketten, samenstelling van voedselpakketten die uitgedeeld zijn en aantal klanten per tijdsperiode. De bevindingen in dit rapport laten zien dat er ook maatschappelijke en persoonlijke waarden beïnvloed worden, die het dagelijks functioneren en participeren van mensen in de samenleving mede bepalen (zie Figuur 1). In de tabel eronder (zie Tabel 2) wordt de numerieke impact en de hoofdredenen voor het verschil beknopt weergegeven.



Figuur 1: Verbredende Welzijnsperspectief - Traditionele impact en Welzijnsimpact

Traditionele meting	Welzijnspectief				
	Indicatoren	Kwantitatief			
		Score in situatie met informele voedselbank	Score in situatie zonder informele voedselbank	Numerieke verschil	Gemiddelde Welzijns-dashboard score in Venserpolder
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Aantal geholpen klanten</b> 85 (voorheen 150)</li> <li><b>Frequentie van Voedselpakketdistributie</b> Wekelijks</li> </ul>	<b>Tevredenheid met inkomsten</b>	4.8	2.8	<b>+2.0</b>	6.4
	<b>Mate eenzaamheid</b>	6.8	6.5	<b>+0.3</b>	7.7
	<b>Verbondenheid met buurtbewoners</b>	6.8	5.0	<b>+1.8</b>	6.1
	<b>Mate stress</b>	5.6	4.6	<b>+1.0</b>	6.3
	<b>Mate emotionele stabiliteit</b>	6.2	4.8	<b>+1.4</b>	7.3
	<b>Mate gezond leven</b>	6.8	4.5	<b>+2.3</b>	6.1
	<b>Tevredenheid met werksituatie</b>	4.9	3.6	<b>+1.3</b>	7.3
	<b>Tevredenheid met leven</b>	7.2	5.2	<b>+2.0</b>	7.2
			Kwalitatief		
		Hoofdredeenen voor numerieke verschil (frequentie)			
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Aantal verstrekte Voedselpakketten:</b> In totaal zijn er 53.000 voedselzakken verdeeld over 3 jaar en 6 maanden (sinds mei 2020).</li> <li><b>Samenstelling van Voedselpakketten:</b> Fruit, groenten, vlees/vis, en houdbare levensmiddelen zoals melk, meel, pasta, rijst, en olie.</li> </ul>	<b>Tevredenheid met inkomsten</b>	Meer vrij besteedbaar inkomen (21), Meer voedselzekerheid (5), Meer ruimte voor zelfontwikkeling (1).			
	<b>Mate eenzaamheid</b>	Sociale Verbinding en Gemeenschapsgevoel (12), Geen verschil in verbondenheid met buurtbewoners (8), Hoop en Ondersteuning (2)			
	<b>Verbondenheid met buurtbewoners</b>	Sociale Verbinding en Gemeenschapsgevoel (12), Geen verschil in verbondenheid met buurtbewoners (8), Hoop en Ondersteuning (2)			
	<b>Mate stress</b>	Zorg voor gezin en kinderen (6), Financiële Opluchting en Stabiliteit (5), Voedselzekerheid en Toegang tot Benodigdheden (5), Sociale Interactie en Emotionele Ondersteuning (2), Geen verschil in mate van stress (3).			
	<b>Mate emotionele stabiliteit</b>	Financiële Stabiliteit: minder zorgen (7), Structuur en emotionele stabiliteit (5), Stabiliteit in Voedselvoorziening en Eten (5), Sociale Interactie en Ontmoetingen (3).			
	<b>Mate gezond leven</b>	Gezondere Voeding en Levensstijl (16), Verbeterde Financiële Situatie en Gezonde Keuzes (4), Stabiliteit en Positieve Ondersteuning (3), Geen Verandering in Gezondheid (1).			
	<b>Tevredenheid met werksituatie</b>	Verbetering van Werktevredenheid en Voedselzekerheid door Voedselbankondersteuning (12)			
	<b>Tevredenheid met leven</b>	Financiële Opluchting en Verbeterde Vrijheid (9), Voedselonzekerheid: Toenemende Stress en Verminderde Hulp bij Wegvallen Voedselbank (5), Sociale Interactie en Emotioneel Welzijn (4), Meer Schaamte (1)			

Tabel 2: Welzijnspectief Tabel - Traditionele impact en Welzijnsimpact

De bevindingen in dit rapport laten zien dat de informele voedselbank positieve effecten heeft op zowel materiële, als sociaal-relatieve en subjectieve aspecten van welzijn. De materiële bevindingen laten zien dat de informele voedselbank voorziet in primaire basisbehoeften zoals voedselzekerheid, het toegang hebben tot gezond voedsel en financiële zelfredzaamheid. Deze drie basisbehoeften, waarbij de informele voedselbank een faciliterende rol in speelt, gaan hand in hand met het bevorderen van aspecten van subjectief welzijn zoals verminderde stress, en gevoel van eenzaamheid en verbondenheid.

De materiele functies die de informele voedselbank biedt worden voornamelijk gerelateerd aan minder stress, de mogelijkheid om je zelf te kunnen ontwikkelen, en zich emotioneel stabiel voelen. Het is belangrijk om de informele voedselbank te beschouwen als een sociaal instituut waar voedselbankklanten een gevoel van gemeenschap ervaren. Dit gevoel helpt hen te weten dat ze niet alleen staan, vermindert schaamte, zorgt ervoor dat ze gewaardeerd worden, een plek hebben om naartoe te gaan met hun problemen, en zich meer verbonden voelen met hun buurtbewoners.

De informele voedselbank, als sociaal instituut binnen de lokale gemeenschap bevordert verhoogde zelfredzaamheid, kansen voor persoonlijke groei, vermindering van stress, verbeterde emotionele stabiliteit, en het gevoel van gewaardeerd te worden. Interessant is dat door respondenten aangegeven is dat zij aanzienlijk gelukkiger zijn met hun leven met beschikking tot de informele voedselbank. Dit resultaat kan begrepen worden door de verschillende factoren waarbij de informele voedselbank het welzijn van voedselbankklanten verbetert.

Het extra steuntje in de rug voor de meest kwetsbaren in onze samenleving heeft belangrijke effecten, met name op het gebied van stressvermindering en emotionele stabiliteit. Dit blijkt van cruciaal belang te zijn, vooral voor degenen die aan de rand van financiële zekerheid balanceren. De informele voedselbank voorziet niet alleen in basisbehoeften maar vervult ook de rol van een sociaal vangnet dat de psychologische last verlicht die vaak gepaard gaat met financiële onzekerheid. Het biedt een gevoel van geruststelling en gemeenschap dat van waarde is voor de voedselbankklanten. Deze bevindingen ondersteunen de bredere maatschappelijke waarde van initiatieven zoals deze informele voedselbank, die niet alleen bijdragen aan materiële zekerheid, maar ook aan de emotionele veerkracht en stabiliteit van mensen in tijden van economische uitdagingen.

In termen van sociale kosten en baten biedt de informele voedselbank voordelen op gebieden die voorheen mogelijk minder werden erkend in formelere of traditionelere economische kosten-batenanalyses. Deze welzijnsanalyse belicht de sociale en relationele aspecten, en niet alleen de financieel materiële voordelen. Het benadrukt de waarde van de informele voedselbank als een sociale steunpilaar en een bron van emotionele ondersteuning voor degenen die er gebruik van maken. Dit gaat verder dan puur financiële overwegingen en wijst op de bredere maatschappelijke voordelen die dergelijke initiatieven kunnen opleveren.

Bovendien is uit het onderzoek gebleken dat vrijwilligers die deelnemen aan de voedseldistributierondes extra voldoening ervaren door hun betrokkenheid bij dit waardevolle initiatief. Hun bijdrage aan de voedselverdeling heeft niet alleen een positieve impact op de ontvangers maar biedt ook een gevoel van betekenisvolle sociale deelname voor de vrijwilligers zelf, wat hun verbondenheid met de gemeenschap versterkt.



De informele voedselbank biedt niet alleen welzijnsvoordelen, maar heeft ook economische baten. In samenwerking met partners zoals 'Boeren voor Buren' is de informele voedselbank in staat om voedsel onder de marktprijs te verkrijgen, dat anders verspild zou worden. Vanuit een economisch perspectief kan de voedselbank dus efficiëntie bieden door het maximaliseren van het gebruik van geproduceerde voedselproducten. Dit bevordert niet alleen duurzaamheid door voedselverspilling te verminderen, maar biedt ook financiële voordelen voor de samenleving door kosteneffectieve toegang tot hoogwaardig voedsel.

Uit het onderzoek is duidelijk geworden dat klanten van de informele voedselbank de meeste vooruitgang ervaren op 7 indicatoren in het bijzonder, en daarom wordt aanbevolen dat deze effecten op langere termijn moeten worden gemonitord om de langetermijneffecten ervan beter te begrijpen en te kunnen vastleggen. Deze indicatoren omvatten: 1). tevredenheid met inkomsten, 2). verbondenheid met buurtbewoners, 3). mate van stress, 4). emotionele stabiliteit, 5). mate van gezond leven, 6). tevredenheid met de werksituatie, en 7). tevredenheid met het leven. Door de impact van de informele voedselbank op deze aspecten te volgen, kunnen beleidsmakers en organisaties beter inspelen op de behoeften van de gemeenschap en welzijnsverbeteringen blijven bevorderen. De informele voedselbank heeft een bredere invloed dan alleen toegang tot voedsel, zoals duidelijk is geworden uit de welzijnsimpactmeting.

Het benadrukken van de rol van de informele voedselbank als een belangrijk verbindingspunt tussen sociale en gemeentelijke instanties en mensen in moeilijkheden is van groot belang. Aangezien zij zich vaak terugtrekken in isolement, biedt de informele voedselbank een ingang om in contact te komen met andere ondersteunende bronnen en lokale initiatieven. Hierdoor wordt maatschappelijke deelname gestimuleerd en kan er ondersteuning worden geboden voor de diverse behoeften van deze mensen.

Op een vergelijkbare manier kunnen ook andere sociale initiatieven worden gemeten om hun welzijnseffecten te beoordelen. Dit geeft waardevolle inzichten aan beleidsmakers, waardoor ze gerichte interventies kunnen ontwikkelen en middelen efficiënter kunnen inzetten ter bevordering van de levenskwaliteit van burgers. Zo kunnen beleidsbeslissingen op basis van empirische gegevens en doordachte strategieën het algehele welzijn van de samenleving vergroten.

## Referenties

Groen, A., van Horssen, C., & Veerman, N. (2022). Rondkomen en betalingsproblemen: Onderzoeksrapport

Pouw, N. R. M. (2020). Welzijnseconomie: hoe en waarom de economie moet veranderen. Amsterdam University Press.

Welzijnsdashboard. (z.d.). Opgehaald op 27 november 2023, van <https://www.welzijnsdashboard.nl/>

Stichting S.E.S. (z.d.). Stichting South East Stars. Opgehaald van <https://www.stichtingses.com/>

## Bijlage 1 – Vragenlijst Survey

- Wonen Venserpolder - Woont u in de Venserpolder?
- Leeftijd - Wat is uw leeftijd?
- Geslacht - Wat is uw geslacht?
- Hoelang opzoek baan - Heeft u of bent u op zoek naar een baan?
- Opleiding volgen - Volgt u momenteel een opleiding of wilt u een opleiding volgen?
- Opleidingsniveau - Wat voor opleiding volgt u of heeft u gevolgd?
- Jaar Venserpolder - Hoeveel jaar woont u in Venserpolder?
- Huishouden - Wat is uw huishoudsamenstelling?
- Hoeveel kinderen - Hoeveel kinderen heeft u?
- Broers en zussen - Met hoeveel broers en zussen woont u?
- Huur of koop - Heeft u een huurwoning of koopwoning?
- Achtergrond - Mag ik vragen wat uw achtergrond is?
- Achtergrond moeder - Wat is de achtergrond van uw moeder?
- Achtergrond vader - Wat is de achtergrond van uw vader?
- Rondkomen inkomsten - In hoeverre kunt u rondkomen van uw inkomsten? 1 = Zeer slecht, 10 = Zeer goed
- ZV Rondkomen - Stel er zou geen voedselbank zijn: In hoeverre kunt u rondkomen van uw inkomsten? 1 = Zeer slecht, 10 = Zeer goed
- Verschil rondkomen Waarom het verschil?
- Uitgaven problemen - Zijn er uitgaven die problemen geven, zo ja, welke?
- Freq eenzaamheid - Voelt u zich weleens eenzaam? 1 = Altijd, 10 = Nooit
- ZV eenzaamheid - Stel er zou geen voedselbank zijn: Hoe eenzaam zou u zich dan voelen? 1 = Altijd, 10 = Nooit
- Verschil eenzaamheid - Waarom het verschil?
- Verbonden Bewoners - Hoe verbonden voelt u zich met buurtbewoners? 1 = Zeer onverbonden, 10 = Zeer verbonden
- ZV verbonden - Stel er zou geen voedselbank zijn: Hoe verbonden voelt u zich met buurtbewoners? 1 = Zeer onverbonden; 10 = Zeer verbonden
- Verschil verbonden - Waarom het verschil?
- Freq Stress - Hoe vaak ervaart u stress?
- ZV stress - Stel er zou geen voedselbank zijn: Hoe vaak ervaart u dan stress?
- Verschil stress - Waarom het verschil?
- Stress waardoor - Waardoor ervaart u voornamelijk stress?

- Tevredenheid leven - In hoeverre voelt u zich tevreden over uw leven op dit moment? 1 = Zeer ontevreden, 10 = Zeer tevreden
- ZV tevredenheid - Stel er zou geen voedselbank zijn: In hoeverre voelt u zich dan tevreden over uw leven? 1 = Zeer ontevreden, 10 = Zeer tevreden
- Verschil tevreden - Waarom het verschil?
- Tevreden werk - Bent u tevreden over uw (werk)situatie? 1= Zeer ontevreden, 10= Zeer tevreden
- ZV tevreden werk - Stel er zou geen voedselbank zijn: Bent u tevreden over uw (werk)situatie? 1= Zeer ontevreden, 10= Zeer tevreden
- Verschil tevr. werk - Waarom het verschil?
- Emotioneel stabiel - In hoeverre voelt u zich emotioneel stabiel? 1 = Zeer ontevreden, 10 = Zeer tevreden
- ZV emotioneelstabiel - Stel er zou geen voedselbank zijn: In hoeverre voelt u zich emotioneel stabiel? 1 = Zeer ontevreden, 10 = Zeer tevreden
- Verschil emotioneel - Waarom het verschil?
- Mate gezond leven - Kunt u gezond leven? (Gezonde voeding en genoeg beweging) 1 = Zeer slecht, 10= Zeer goed
- ZV gezond leven - Stel er zou geen voedselbank zijn: Kunt u gezond leven? (Gezonde voeding en genoeg beweging) 1 = Zeer slecht, 10= Zeer goed
- Verschil gezond - Waarom het verschil?
- Tevreden voedselbank - Hoe tevreden bent u over de voedselbank? 1 = Zeer ontevreden, 10 = Zeer tevreden?
- Voedselbank waarom – Waarom?
- Stelling helpen - Stelling: omdat er een voedselbank is gaan mensen elkaar meer helpen. 1 = helemaal oneens, 10 = helemaal eens
- Waarom helpen - Waarom?
- Voedselbank belangrijk - Hoe belangrijk is de voedselbank voor u?
- Extra voedselbank - Wilt u nog iets anders kwijt over de rol van de voedselbank in uw leven?

## Bijlage 2 – Focus Groep Discussie oefeningen

- **Oefening 1:** Uitleg welzijnsdashboard en discussie met betrekking tot de vraag: “Wat betekent welzijn voor jullie”
- **Oefening 2:** Discussie met betrekking tot de vraag: “Wat betekent voedselbank in jullie leven?”
- **Oefening 3:** Discussie voorbesproken indicatoren (de keuze van deze selectie aan bottom-up indicatoren is van tevoren besproken met de leidinggevenden van de informele voedselbank van Stichting S.E.S.):
  - Indicator: Tevredenheid met inkomsten
  - Indicator: Mate eenzaamheid
  - Indicator: Verbondenheid met buurtbewoners
  - Indicator: Mate stress
  - Indicator: Mate emotionele stabiliteit
  - Indicator: Mate gezond leven
  - Indicator: Tevredenheid met werksituatie

-Indicator: Tevredenheid met leven

- **Oefening 4:** gezamenlijke score van 1 tot en met 10 geven met of zonder voedselbank in relatie tot voorbesproken indicatoren

Zonder voedselbank

- Mogelijkheid tot beweging en gezond eten
- Hoeveelheid stress
- Emotionele stabiliteit
- Verbondenheid met bewoners
- Gevoel van eenzaamheid
- Tevredenheid met werksituatie
- Tevredenheid met leven

Met voedselbank

- Mogelijkheid tot beweging en gezond eten
- Hoeveelheid stress
- Emotionele stabiliteit
- Verbondenheid met bewoners
- Gevoel van eenzaamheid
- Tevredenheid met werksituatie
- Tevredenheid met leven

- **Oefening 5:** Bedenken van eigen indicatoren

-Goedwillendheid

- **Oefening 6:** Bespreken van relaties tussen voorbesproken indicatoren